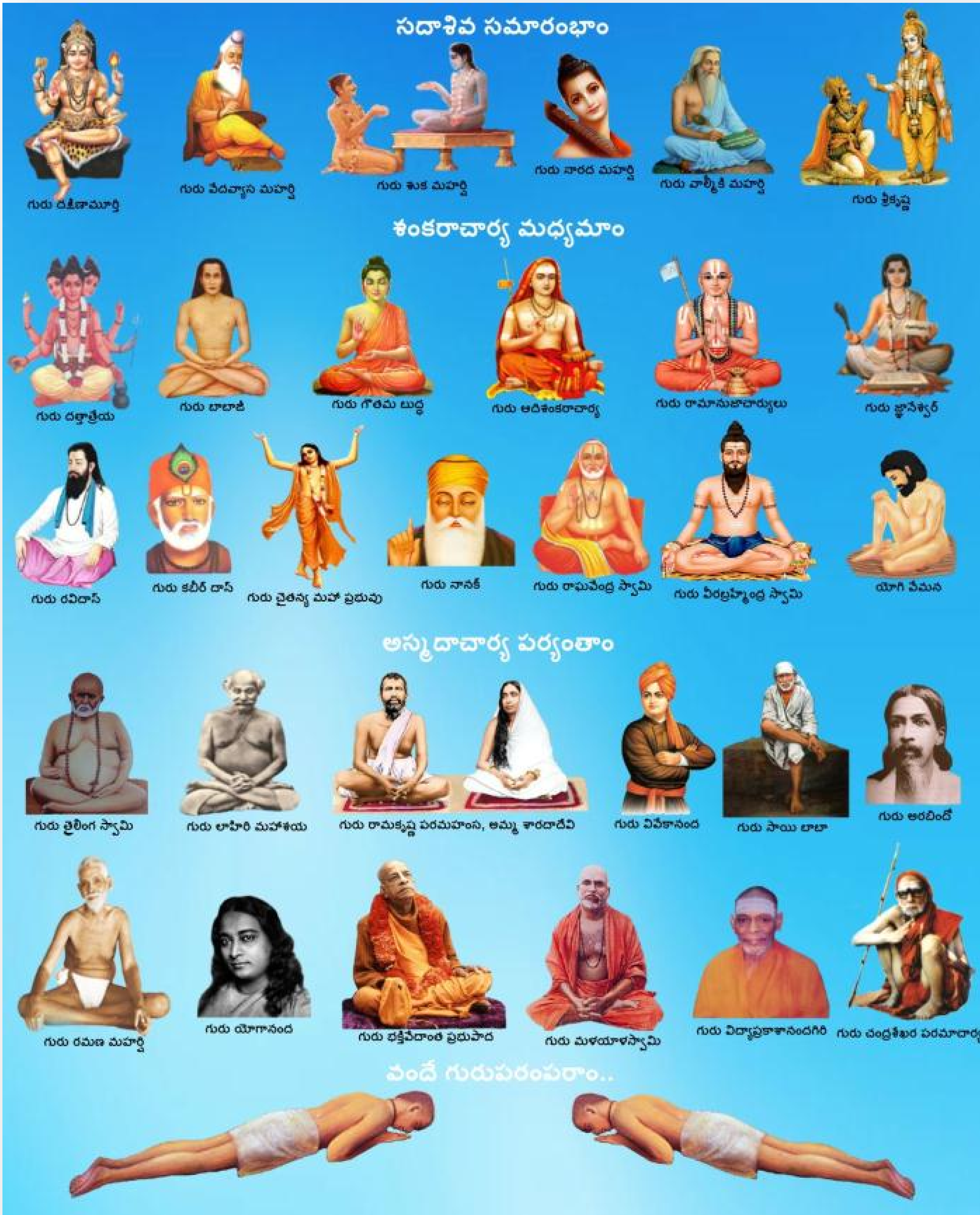

సూక్తులు
సామెతలు,సుభాషితాలు
రెడ్డి సూక్తులు

సదాశివ సమారంభాం
గురు దక్షిణామూర్తి
గురు వేదవ్యాస మహర్షి
గురు శుక మహర్షి
గురు నారద మహర్షి
గురు వాల్మీకి మహర్షి
గురు శ్రీకృష్ణ
శంకరాచార్య మధ్యమాం
గురు దత్తాత్రేయ
గురు బాబాజీ
గురు గౌతమ బుద్ధ
గురు ఆదిశంకరాచార్య
గురు రామానుజాచార్యులు
గురు జ్ఞానేశ్వర్
గురు రవిదాస్
గురు కబీర్ దాస్
గురు చైతన్య మహా ప్రభువు
గురు నానక్
గురు రాఘవేంద్ర స్వామి
గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి
యోగి వేమన
అస్మదాచార్య పర్యంతాం
గురు త్రైలింగ స్వామి
గురు లాహిరి మహాశయ
గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి
గురు వివేకానంద
గురు సాయి బాబా
గురు అరబిందో
గురు రమణ మహర్షి
గురు యోగానంద
గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద
గురు మళయాళస్వామి
గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి
గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య
వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120029616

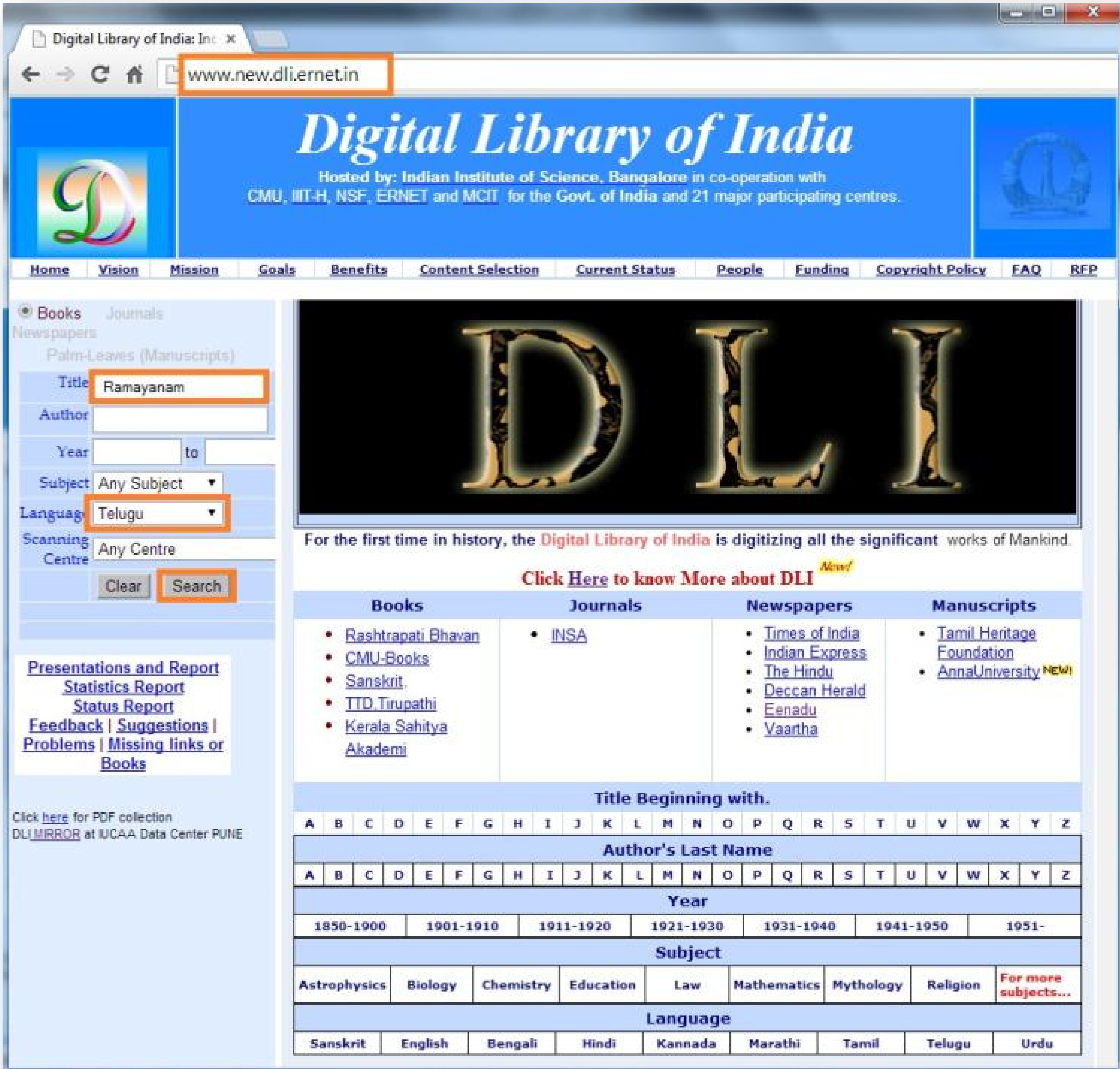
గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్న్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, ఐవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

రెడ్డి సూక్తులు

(మరియు గేయాలు)

బుసిరెడ్డి యజ్ఞనారాయణరెడ్డి

ఇందిరా పబ్లికేషన్స్
కావలి, నెల్లూరుజిల్లా
బ్రాంచి : భారతపేట, 4వ లైను, గుంటూరు-2.

ఆ.వె: ఆకలయిన కుక్క కన్నము వేసిన
మరువదతని నసలు కరువబోదు
కుక్కకున్న మనిషికున్న భేదమ్మిదే
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 1

ఆ.వె: వేమనే మొనాడు వెలసెను యోగియై
చలము ఋషులలోన గలిసె నేడు
యోగి యగుటకెపుడు భోగికే తగునయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 2

ఆ.వె: సర్వమందు గలడు సర్వేశ్వరుండంచు
గుడిని రాయిలోన నుంచు డబ్బు
అసలు దేవుడున్న దా డబ్బులోనయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 3

ఆ.వె: కినిసి సత్యభామ కృష్ణునే తన్నెను
నెత్తి దిగదు గంగ ఈశ్వరునకు
పట్టమహిషి కంటె చిట్టిరాణే గట్టి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 4

ఆ.వె: భర్త ఢిల్లీలోన భార్య మద్రాసులో
పదవి చేయుచుంద్రు చదువు వలన
ఆలుమగల మధ్య అనురాగ మేమౌను ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: వాణి నాగను చూచి వయసువాడు మఱచి
మోహమందు చిక్కె బ్రహ్మగూడ
మమత ఘాటికింక మానవు లెంతయు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: పరము తప్పుట గూడ పనిపెత్తి ...ంచెక్కె
పల్లెబాష పరను పల్లెగాక
పల్లెకాయ కంటె సరకమ్ము లేదయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: విగ్రహంబు పెనాడు విష్ణు సుహాస్యమై
తాళపత్రమందు తేనువు ముడిచి
పంచవాసకయిన సత్కృతుల్ గలవయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: కృష్ణరాయలప్రభు కీర్తికెక్కిన రాజు
కాళిదాసు గొప్ప కవియె తెలుసు
నీవు చెప్పు మనకో నీ తాతలెందుకు
వినుము రెడ్డి సూక్తి వినులకీర్తి 9

ఆ.వె: జననమందు నాడు జనని నేడ్పించును
మరణమందు నాడు మనిషి [illegible]
జీవితాన [illegible] జీవమెవరోయూ
వినుము రెడ్డి సూక్తి వినులకీర్తి 10

ఆ.వె: వనిత నోట నాల్క [illegible]యుధమ్మంత
శక్తి[illegible] శస్త్రమాయె
పట్టునీవు తప్పు పతితులగాకసి
వినుము రెడ్డి సూక్తి వినులకీర్తి 11

ఆ.వె: మొగుడు కోపగించ మొండిసనా సాక్షాలా
నొచ్చినోడు తప్పు మిన్నకుండు
అసలు దాని కంట్లు అదుపుని మానవా యూ
వినుము రెడ్డి సూక్తి వినులకీర్తి 12

ఆ.వె: పొట్టియగును నీడ ప్రొద్దెక్క కొలదియు
పొడవు పెరుగు ప్రొద్దుబోవు కొలది
కుజనసుజన మైత్రి నిజములో నిట్లుండు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 1

ఆ.వె: విసరి కసరి కొట్టు వేడినం బ్రేమతో
చీదరించుకొనగ చేరు దరికి
ఆడదాని హృదయ మర్థమే గాదయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 1

ఆ.వె: ప్రజ్ఞగలిగి కూడ పడియుండు ధీశాలి
ప్రోత్సహించు వాని పొందులేక
అగ్ని గాలిలేక ఆరిపోవుట లేదె ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 1

ఆ.వె: ప్రజ్ఞశాలి మొదల మాటపట్టింపుకై
స్నేహబంధ మెప్పుడు తెగిపోవు
చెరువుమీద నలిగి చేపనది యెవరయా ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 1

ఆ.వె: కదలి చిలికినపుడు గరళంబు వెలువడి
ఆపకటులె జిలక అమృతమందె
విడువరాదు మధ్య వేదాంత శోధన
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 17

ఆ.వె: కాకిగుంపు మధ్య కోకిల పాడినన్
మెప్పు బదులు వచ్చు తిప్పలెన్నొ
మూర్ఖజనములోకి పోరాదు మేధావి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 18

ఆ.వె: చిప్పలోన బడ్డ చినుకు చుక్కొక్కటి
ముందు కాలమునకు ముత్తెమయ్యె
సమయమందు చిక్కు సాయమంతేనయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 19

ఆ.వె: విరిగిపోవు పాలు కొంగాని యట్టుల
పులుసు చుక్క యొకటి కలిసెనేని
అర్పు జీవితముల అనుమాన విషమట్లె
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 20

ఆ.వె: సూర్యకాంతి సోకి సూర్యునివలె గాక
చల్లదనపు హాయి చంద్రుడిచ్చు
బుద్ధి కుశలమున్న సిద్ధుడే కమ్యుడౌ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 21

ఆ.వె: సరిసమానముగనె దరిజేర్చుకొను నగ్ని
కనకమైన పెంటతునక యైన
సుజనునికెపుడు గూడ గనరావు భేదాలు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 22

ఆ.వె: సజ్జనునికి రాదు సర్వదా కోపమ్ము
వచ్చెనేని అది వశముగాదు
కడలి పొంగెనేని గట్టువేయ దరమా ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 23

ఆ.వె: కోకిలమ్మ కాకి గూటిలో పెరిగినా
కంఠమెత్తి పాడ కమ్మగుండు
గుణము మంచిదయిన గుంపు మాటేలయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 24

ఆ.వె: చేసినప్పుడు పనులు చేయకాలోచన
చిక్కులెక్కువగును నిక్కువముగ
పరమశివుడె చిక్కె భస్మాసురునిచేత
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 25

ఆ.వె: ఓర్పు నెప్పుడుగాని ఓటమిగా నెంచి
కయ్యమాడబోకు ఘనునితోడ
కడలి శక్తి గనమె గట్టు దాటనిదైన
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 26

ఆ.వె: ఆగ్రహమ్ముతోడ అద్దమ్ము చూచిన
గోపమైన ముఖమె గోచరించు
నీవు జూచునటులె నినుజూచు లోకమూ !
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 27

ఆ.వె: ప్రజ్ఞ శాలితోడ పంతాలకే దిగి
గెలుతునంచు నెపుడు గలలు కనకు
తరగిపోదు కోట్ల త్రవ్వినా హిమగిరి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 28

ఆ.వె: మిత్రుడైన వాడు శత్రువుగా దోచు
బుద్ధిమాంద్యమై అపోహపడిన
పట్టగలరె గురుతు పగలులా రాత్రిళ్ళు ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: అసలు మౌనమయిన అతివాగుడైనను
మంచిగాదు నిజము నెంచిచూడ
నష్టమే గదా యనావృష్టి అతివృష్టి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: మాట కరకుజూపు మనిషిలో నెప్పుడూ
సున్నితంపు మనసు చూడగలము
ముళ్ళకొమ్మ నుండి ముద్దుగాద గులాబి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: కరిగినపుడు మనసు కురిపించు సాయమ్ము
సజ్జనుండు తనదు శక్తి కొలది
కరిగిపోయి గాదె కారుమబ్బు కురియు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: తత్త్వబోధనమ్ము దంచుగా నేగాని
మూర్ఖుడైనవాడు మారిపోడు
కప్పగాని తోలు గాడిద పులియౌనె?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 33

ఆ.వె: కానరాదు పైకి కామమున్నాళ్లు
మనిషియందు జ్ఞానమున్న గుణము
పొగలుగప్పెనేని అగుపడునా మంట?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 34

ఆ.వె: వివిధ మతములుండి వెలుగొందు దేశమ్ము
దేశభక్తి ప్రజకు తేలమున్న
పెనుగుతోట సొంపు వివిధ పుష్పాలున్న
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 35

ఆ.వె: దుష్టజనులతోడ దుర్భాషలాడిన
పరువుపోవు మీకె పలుగురేపు
మిరపకాయ నములు మీనోరు మండదా?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 36

ఆ.వె: మనసు కలువనట్టి మానవ బంధాలు
జీవితముల జేయు చిక్కువాలు
ఎద్దు లెదురులాగ నెటుపోవునో బండి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 31

ఆ.వె: ధనము లేనివాని దాతృత్వగుణ మెచ్చు
చెరచు వేగమగను జీవితమును
చమురు లేనివత్తి చిరచిరా మండదా ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె.: కోపము నపహతబట్టి గుణగణంబులబట్టి
ధరణి బైపడుమను మంత్రివెను
పంపు కెరగాడె బహిరంగమగుచెట్లు ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 39

ఆ.వె.: తెలివి తక్కువయిన తలతిక్క మనుషులే
నెన్నుచుందు రల్లరులను తరచు
కండెనున్న బంస్లు కాలించవే రోడా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 40

ఆ.వె. : తెలివిలేని స్త్రీకి దేవతాస్త్రీవలె
అందమున్నచోన నర్థమగును
పందిమెడననున్న బంగారు గతియేమి ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 41

ఆ.వె : మాయమైనమబ్బు వర్షించినకునక్కి
నీరుమాత్రమచట నిలిచియుండు
నిలుచుమంచి, వ్యక్తి నిర్యాణమందినా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 42

ఆ.వె. : వ్యక్తి కెన్నిగున్న గుప వ్యసనాలఖాతమున్న
స్వల్ప కారణమునకె పోలిపోవు
చిన్నగాలిపూవు చెట్టుపండ్ల నురాల్చు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 43

ఆ.వె. : సాగిపోడు నిజము సాఫిగజీవితం
మోహబారియున్న శోకమునేక
ఎటుల నడచు బండి ఏకచక్రమ్ముతో
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 44

ఆ.వె. : పూవు రేఖలెంత లోపలుంచిన నేమి
మనసు మంచిదయిన మనిషి మేలు
చెఱకు వంకరయిన నరిగిపోవునె తీపి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె. : శత్రుమూకతోడ మిత్రుడు చేరెనా
కలుగు నష్టమెంతొ కొలువలేము
కూడియేమిచేసె గోష్ఠిలో శత్రు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె. : దుష్టజనుల నెప్పుడు దూరముంచుట మేలు
స్నేహమన్న నెప్పుడు చేయరాదు
కాలితాపు కొరకె గార్ధభ స్నేహమ్ము
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె. : భ్రమసి చీకటందు పామంచు దలచినా
తెలియు తాడటంచు తెలుసుకొనగ
జ్ఞానజ్యోతి తెలుపు శూన్యనిస్పష్టని
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె. : కష్టపెట్టకుండ కాయము సుఖముల
బొందగోరువాడు మందమతియె
వ్రేలు వంగకుండ వెన్నయినారాదు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 49

ఆ.వె. : ధనముగల్గియున్న దాసోహమనిచేరి
స్తోత్రములను చేయుచుంద్రు జనము
కాకులెన్నిరావు నూకలుచల్లిన
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 50

ఆ.వె. : సజ్జనునకిజేయు సాయమ్ము ఫలియించు
దుర్జనునికిజేయ వ్యర్థమగును
పాలుబురదనీట ప్రతిరూపు గనరాదు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 51

ఆ.వె. : మంచియన్నగుణము ప్రతివానియందుండు
తెలిసి వాడుకొనెడి తెలివియున్న
బావిలోని నీరు వచ్చునా తోడకే
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 52

ఆ.వె: వసుధలోని నదులు వందలు చేరినా
కడలి పొంగుటెప్పుడు కాంచినాము
పొంగిపోడు ఘనుడు పొగిడిన మాత్రాన
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: చిన్ననాటినుండి పెంచిన విధమును
బట్టియుండు వ్యక్తి భావికూడ
మొక్క రక్షణమ్మె వృక్షమ్ముగాబెంచు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 5

ఆ.వె: హద్దుమీరినప్పు డతిసౌమ్యుడైననూ
జెరపుసేయగూడ సిద్ధమగును
తీపియంచు చెరకు తిందుమా వ్రేళ్ళతో
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 5

ఆ.వె: సొంత ఘనతగూర్చి సొదబెట్టు పురుషుడు
కార్యశూన్యుడౌను ఖండితముగ
ఉరుములెక్కువయిన కురువదు మేఘమ్ము
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 56

ఆ.వె: ఉన్నవాని జోలికొక్కడూ పోరెప్డు
పీల్చివేయుచుండ్రు బీదవాని
చెరకువదలి పిప్పిచేరదా చీమయూ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 57

ఆ.వె: పాడువ్యసనములను వీడ యత్నించని
వ్యక్తిజీవితమ్ము వ్యర్థమగును
గంపనింపలేదు గలుపుతీయనిపైరు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 58

ఆ.వె: పారినంతమేర పాడుచేయు వరద
పెంచునూట బావి విలువ నెంతొ
కామ ప్రేమగుణము లంతె జీవితమున
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 59

ఆ.వె: సొంత తెలివికూడ ఎంత నేర్చినగాని
గురువులేని విద్య గుడ్డివిద్య
తరము పట్టుకుండ మెరయునే రత్నమ్ము
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 60

ఆ.వె: తగినతోడు లేక తగినస్తోమము లేక
కార్యరంగమందు కాలునిడకు
కర్ర లేనివాని గొర్రైన కరచును
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 6

ఆ.వె: జీవితాన కొన్ని స్థిరమైన నియమాలు
లేనివాడు నమ్మరానివాడు
ఎముక లేని నాల్క ఎటులైన తిరుగురా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 62

ఆ.వె: అందుకొనగ ఫలము నాలోచనకె గాదు
చేయవలయు కృషియు చెమటలోడ్చి
నారుపోయగానె నడచిరాదోయ్ పంట
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 63

ఆ.వె: నష్టపడుటగాక కష్టాలు తప్పవు
చేరనిత్తువేని చెంత ఖలుని
కొరివితోడ తలను గోకిన నేమౌను
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 64

ఆ.వె: చదువు కలిమియుండి సంస్కార హీనుడు
భంగపడుట నిజము పడుగురెదుట
ఉడికినంతలోనె ఉల్లి కంపెటుబోవు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 65

ఆ.వె: కఠిన హృదయునెడల గఠిన పద్ధతితోనే
వ్యవహరించుటెంతొ నవసరమ్ము
తియ్యచువ్వ వంపు పొయ్యికే తగునయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 66

ఆ.వె: కోరుకొనక గూడ కీర్తి తానయివచ్చు
సర్వకాలములను సజ్జనునికి
కోరుకొనక నదులు చేరవా సాగరం ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 6S

ఆ.వె: పరిచయస్తులెపుడు ప్రజ్ఞశాలురయిన
పెరుగునెంతగానొ నరుని విలువ
గ్రుచ్చగానె పూలు గొప్పదా దారమ్ము
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 68

ఆ.వె: పచ్చిగడ్డి మేసి పాలనిచ్చును గోవు
పాము కాటువేయు పాలు త్రావి
[illegible] [illegible] [illegible]
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: [illegible] [illegible] [illegible]
నదులు గట్లు [illegible] [illegible]
వేడి ఇనుములోకు [illegible] [illegible]
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: బావి త్రవ్వినప్పుడు [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
చేయు పనుల బట్టి [illegible]
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: విషము [illegible] వేపాకున్న [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
విలువ వ్యక్తికంటు వేషమ్ము కాదయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె : కొంత ప్రాయముగాని ఎంతయో అందమ్ము
కాంచనిచ్చు చిన్న కంటికయిన
ఘనుని స్నేహమిచ్చు మనిషికెంతో శోభ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 73

ఆ.వె : అనుభవించలేని ఐశ్వర్య మెందుకు
లో[illegible] గొప్ప [illegible]
అందమేమి లాభమంధుని భార్య
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 74

.వె : గాలి [illegible] క్షణికమైన [illegible]
[illegible]
కలిమి [illegible]
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 75

ఆ.వె : ఆకలెరుగనంచు [illegible]
[illegible] నాకలు[illegible]
ధర్మ[illegible] దైవమ్ము పని [illegible]!
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 76

ఆ.వె: పసిడి చేసినగప్పులు సిరిమూట కన్నీగు
మొదటి దెప్పుడు చూడ ముచ్చటయిన
మాట కంటినీటి నూరక గార్చాలి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ఓటు కొచ్చినప్పుడున్నది గుడిసెలో
పేదజూడ సహాను మేడదిగడు
ప్రజల సేవలోనె పరమార్థముండదయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ఉదయమందు సూర్యుడుండునా ఎర్రగా
అస్తమించు నప్పుడటులె నుండు
కలిమి లేములందు ఘనుని హృదయమొకటె
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: కట్టుబట్టలేదు కడుపు కన్నముతేసు
తెలివిజ్ఞ గూర్చి పలుకు మంత్రి
ప్రజల సేవజేయు ప్రముఖులు వీరయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ఎట్టి పనికినయిన ఈ కాలమందున
లంచమియ్యవలెను కొంచెమయిన
కోరలేదె జుట్టు తిరుపతిదేవుడూ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 81

ఆ.వె: మంత్రియగుటతోనె యంత్రాంగ మంతయూ
నింపివేయు తనదు గుంపుతోడ
దీపముండగానె దిద్దుకో నీయిల్లు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 82

ఆ.వె: ధృవపరుచవలయును వ్రేలుము ద్రెమ్మెల్యె
పదవికి దరఖాస్తు పంపునపుడు
వ్రేలుముద్ర విలువ ఏమ్యేలకేదయా ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 83

ఆ.వె: నిప్పుమీదకాగి నిప్పునే చల్లార్చు
నీరు దానిగుణము మార్పులేక
నేటి రాజకీయవేత్త లింతేనయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 84

ఆ.వె: రాజు గారి పక్క రథము నెక్కి నొసగుచు
సజ్జదయిన మరియు గజ్జిదయిన
మంత్రి కొడుకు సుతుడె మట్టిబుర్రయైననూ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 85

ఆ.వె: సాయపడెద ననిన సజ్జనుడధికారి
అష్టపుల్ల వేయు నా గుమాస్త
వరము దేవుడీయ నడులునా పూజారి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 86

ఆ.వె: ప్రజలనెల్ల తృప్తిపరతుకే యధికార్లు
మంత్రిగార్ల మాటలు మందమగును
చేయునేమి ఎల్ల చెడుదైన నాగలి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 87

ఆ.వె: అధికమయ్యె నిప్పు డవినీతి పెంచును
చెప్ప నాయకుండె చెయ్యి చాపు
కంచ చేను మేయు కాచున దెవరయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 51

ఆ.వె: అసలువాని వదలి అనుచరు శిక్షించి
కూల్చగల రెలంచగొండితనము
పుట్టపైన గొట్టగొట్టినా పాములు
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 89

ఆ.వె: వదలివేసి నాటి స్వాతంత్ర్య యోధుని
గద్దెనెక్కె నేడు కాంగ్రెసుకను
మొదట చెప్పులకన్న పిదప కొమ్ముగాచె వాడి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 90

ఆ.వె: నాడు త్రొక్కిపెట్టు నరసహాడాంధ్రుని
మొట్టుచున్నవాడు ముల్కి నేడు
ఇంతపోరు బాధ ఇంతంతగాదయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 91

ఆ.వె: కొన్ని లక్షలతోను కోట్లు కెక్కుచుండె
పిప్పిగామారె బీదవాడు
నీదు పాడుకుపుడు నీకొంకకే గదా ?
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 92

ఆ.వె: ఉన్నచోటనుండె నొకడు వృద్ధగుమాస్త
పైకిబోయె నొక్క పడుచుపిల్ల
అసలు లంచమెరుగ ననిజెప్పు సధికారి
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ధీరగుణముచూపి దేశద్రోహులనెల్ల
కరుణ చూడకుండ కడతేర్చ నలయును
గరిక చిగురువేయు కడద్రవే మిగిలినా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమల ర్తి

ఆ.వె: ఎన్నుకున్నదీవె ఈ ప్రభుత్వమ్మును
గుణములేని దంచు గొణగనేల
రోట దలనుదూర్చి రోదించనేలయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ఈ ప్రణాళికలకు నెంతవెచ్చించిరో
ఫలము పోల్చిచూడ స్వల్పమయ్యె
పూచిపుడమియంత కాచేది గంపెడా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ధనము నిత్తుమనిన దైవాన్ని మార్చును
మతము పేరు చెప్పి మానవుండు
మనుషులెడల నాశని మమకార మింకెంత
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 97

ఆ.వె: పిండుచున్నవాడు బీదప్రజలనేడు
రాజకీయమనెడు రంగుబూసి
వెన్న యెటులవచ్చు మీగడే మ్రింగిన
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 98

ఆ.వె: పెరిగిపోయె నొక కుటీర పరిశ్రమ
పాలనాధికార్ల ప్రాపు వలన
కాపు సారచేసి గ్రామస్థుల్ని చెడయా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 99

ఆ.వె: రద్దుచేసి కులము రాజ్యాంగ చట్టాన
అండనిత్తుమనిరి హరిజనులకు
మరొక కులము బుట్టె హరిజన క్రిష్టియన్
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి 100

ఆ.వె: సంతసంబె యొక ప్రజాస్వామ్యము
సైన్యమేలునదియె చాల మరుగు
గూని దున్నకన్న గ్రుడ్డిదున్న మే
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: ప్రజలు పడెడు పాట్లు భగవంతుడే
రామరాజ్యమనెడు నామమునిడిరి
మార్చుకొనెడె పేరు బ్రదికినన్న రా
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: పసుల పాలనమున పాటిసమ్మునకం
గంటిబాలు స్వేచ్ఛ గలిగియున్న
స్వేచ్ఛ చేపుడుగు సేవింప గంటేడ
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

ఆ.వె: రచన మెచ్చ శేస రసహీంచు కవనీచు
కవిత జదివి నీవు కష్టపడకు
గంధపుబొడి విసిరి గార్ధభ ముసుగున
వినుము రెడ్డి సూక్తి విమలకీర్తి

గేయాలు

అప్పుడప్పుడు కవి సమ్మేళనములు జరిపించినపుడు వ్రాసి చదివిన గేయాలు కూడా యిందు పొందుపరుస్తున్నాను. వీటి రచనకూడా సులభ శైలిలో పామర జనానికి అందుబాటులో వుండేట్లు వ్రాశాను. పాకిస్తాన్ మనదేశంపై దురాక్రమణ జరిపించినపుడూ, పంచాయితీ రాజ్య రజితోత్సవ సందర్భంగానూ, తెలుగు సాంస్కృతికోత్సవాల సందర్భంగానూ, గాంధిజయంతి సందర్భంగాను నేను సన్మానింపబడినప్పుడు వ్రాసి చదివిన గేయాలు ముఖ్యంగా వున్నాయి. సహృదయంతో స్వీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

—రచయిత

భారత వంశీయులం

అందరూ !

భారత వంశీయులం
ఆంధ్రమాత బిడ్డలం
యుగ యుగాల నుండి మహా
యోధుల వంశీయులం
పచ్చనైన మా దేశపు
భాగ్యాలను కన్నుగుట్టి
దండయాత్ర సాగిస్తే
దండించే తీరుతాం
మరచినార మా పూర్వుల
మహావీరగాథలన్
వారి శౌర్య ప్రతాపాలు
వారి ధైర్యసాహసాలు
సంక్రమించె మాకు వార
సత్వ హక్కుగానటంచు
మరచినార నీచులార
మదమెక్కిన మూర్ఖులార

పురుషకంఠం :

పురుషోత్తమ గర్జనకు

స్వతము సద్దరిల్లి నప్పుడు
అలగ్జాండ రంతవారే
పాడలెత్తైను మరచినార
మొగలాయీ ప్రభువులను
ముచ్చెమటలు పోయించి
గంగవెర్రు లెత్తించి
గజగజ లాడించినట్టి
సింహస్వప్న మనిపించిన
శివాజీని గుర్తులేద ?
మాతృదేశ రక్షణలో
మానుసాటి ప్రేరంపగా
ప్రాణాలనుగూడ తృణ
ప్రాయంగా భావించి
తెనుగుబిడ్డ శౌర్యంలో
తెల్లదొరల వణకించిన
అల్లూరి సీతారామరాజు
నంతలోనె మరిచార ?
రాదా మీ తలపులోకి
రాణా ప్రతాపమూర్తి ? ॥భారత ॥

స్త్రీ కంఠం :

ప్రతాపాన తీసిపోరు
భారత నారీమణుల్
ప్రగల్భాలు ప్రలాపాలు
పనికిరావు మాముందర
దేశరక్షణమ్ము సేయ
దేనికైన వెనుకాడం
విప్లవాగ్ని జ్వాలలనే
వెలిగించిన వీరనారి
మహారాణి ఝాన్సీనే
మరచినార వైరివార ?
భద్రకాళి రూపమైన
రుద్రమాంబ గుర్తురాద ? ॥భారత॥

బాలబాలికలు :

భరతమాత పుత్రుడైన
ప్రతిబాలుడు భరతుడే
అభిమన్యులు కొందరు
హమీదులు మరికొందరు
బాలచంద్రు లెందరో
ప్రతియొక్కడు భగత్సింగే

మాత రక్షణమ్ములోన
మాకు సాటిలేదన్నది
మరచినార చోరులార
మరలిపోండి యికనైనా ||భారత||

అందరూ :

కన్నతల్లి రక్షణకై
కంకణమ్ము గట్టినాము
భరతజాతి పౌరులెల్ల
ప్రళయకాల రుద్రులై
సమయమింక మించలేదు
క్షమాభిక్ష వేడుకోండి
పారిపోండి యికనైనా
సరిహద్దుల శత్రులారా
పచ్చనైన మా దేశపు
భాగ్యానికి కన్నుగుట్టి
దండయాత్ర సాగిస్తే
దండించే తీరుతాం

భారత వంశీయులం ఆంధ్రమాత బిడ్డలం
యుగ యుగాలనుండి మహామానుల వంశీయులం.

యానాదుల సరసం – జానపదగేయం

(జానపద గేయరచన పోటీల్లో ప్రథమ బహుమతి గెలుపొందినది)

పురుషుడు : యాంపిల్లో జంగిరి బింగిరమంటావు
సీకటే గాడందకారంగుంటాది

స్త్రీ : యాందహో సిగ్గుబుగ్గమంటావు
యాందిరో నాయెంటబడి సంపుతావు

పు : యాంపిల్లో జంగిరి బింగిరమంటావు
సీకటే గాడందకారంగుంటాది
సుబ్బీ నినుసూడగానె పాణమిగ్గా బోనాది
సెలువొంటి సత్తెంటు నీకాడ దాచకెంది

స్త్రీ : యాందహో సిగ్గుబుగ్గమంటావు
యాందిరో నాయెంటబడి సంపుతావు
సుబ్బా నినుసూడగానె సుగ్గుమంది ఒల్లంతా
నీసూపుదగిలి దేహామంత సొక్కిపోయి సోలిపోయె

పు : సుబ్బీ నినుసూడగానె పాణమేమొ ఎగిరిపోయె
దేహామంత సల్లబడెను ఎదంత ఏగిరపోను

స్త్రీ : సుబ్బా నినుసూడగానె ఒల్లంత యేడెక్కె
నా ఒంటిలోని యేడి నీకు ఒలకబోస్తనుండగా

||యాంపిల్లో||

మరలి పోవయ్యా

(గాంధీజయంతి సందర్భంగా రచించి చదివిన గేయం)

ఈతని నెక్కడో చూచినట్లున్నదే
ఎవ్వడీతడు గుర్తురాడేమి నాకు
మాకు స్వాతంత్ర్యాన్ని సముకూర్చిపోయావు
బానిసత్వముమాన్పి బ్రతుకమన్నావు
ఇన్నేళ్ళ తర్వాత ఎట్లాలున్నాకో
నీబిడ్డలను జూడ దిగివచ్చినావా?
గుర్తుకొచ్చావయ్యా ఓ గాంధితాతా
గుర్తించి నీమీద కోపమొస్తున్నది
భారతీయుడ నేను గాంధి సంతతి నేను
అనుకుంటె నాకేమొ సిగ్గువేస్తోంది
కులమతాల్ పేరిట ఘోరాలు చేస్తూనే
గాంధి శిష్యుడనంచు గొప్పకేకేస్తాను
పేదలరక్తాన్ని పీల్చివేస్తూ నేను
నీదు సిద్ధాంతాల నేకరవుపెడతాను
నా లక్ష్యసిద్ధికి హింసనే నమ్ముతూ
నీ టోపినెత్తిపై నుంచుకుంటాను
భాషలో భేదాలు ప్రాంతీయభేదాలు
ఐకమత్యములేని అల్లకల్లోలాలు

ఎన్నాళ్ళూ చూసినాగాని యేడ్పులూ హింసలూ
ఆర్తనాదాలతో అరుపులూ గోలలూ
పేదల బాధలూ పెద్దోళ్ళ డంబాలు
పరపీడనముకన్న ఘోరమా బ్రదుకులు
నువ్వు కలలుగన్న స్వాతంత్ర్య మెక్కడ
నీవుకోరిన రామరాజ్యమ్ము ఎక్కడ
నీలక్ష్యసాధనం గుర్తున్నవాడేడి
నీమూర్తి గుర్తున్న శిష్యుడొకడేడి
ఏమిటయ్యా నీకు వీరిపై మమత
నీ భరతదేశమ్ము ఎక్కడుందిప్పుడు
నిన్ను చూచేందుకై దిగిరాకు ఇకముందు
వీరిపై నీఆశలిక నింపుకోకు
మరలిపోవయ్యా
మా గాంధితాతా
మరిరాకు మావంక
మరలిపోవయ్యా

నీ సంస్కృతి

(తెలుగు సాంస్కృతికోత్సవాల సందర్భంగా
సన్మానింపబడినసభలో చదివిన గేయం)

నాడు

మనుచరిత్రలోని గాన
మాధుర్యపు లోతుగాంచి
అల్లసాని పెద్దనపై
అలకజెంది భట్టుమూర్తి
వసుచరిత్ర వీణమీటి
కావ్యానికి ఘనత తెచ్చె

నేడు

కల్పవృక్షమొకటి వ్రాసి
కావ్యానికి కాలమునివ్వ
అతనిపైన అలకజెంది
అవధులన్ని అతిగమించి
విషవృక్షము ఒకటినాటి
కావ్యాన్నే మట్టుబెట్టె
ఏమాయెను నీ సంస్కృతి?... కలదా యిక నిష్కృతి?

గాతు

పరపీడన బంధాలను
పగులగొట్టు దీక్షలో

ప్రజాశక్తి కూడగట్టి
ప్రాణాలను పణంబెట్టి
కులమతాల గూడు తెరచి
ప్రాంతీయత వెన్నువిరిచి
పాశ్చాత్యుల ప్రక్కలోన
బల్లెముగా మారినట్టి
సీతారామరాజుగన్న
జీవగడ్డ తెనుగుగడ్డ

నేడు

కులమతాల ఘర్షణతో
ప్రాంతీయోద్యమాలతో
ప్రజాశక్తి ముక్కలుగా
పలురకాల సంస్థలుగా
స్వాతంత్ర్యపు రెక్కలనే
కత్తిరించు తొత్తులనే
అందలాలకెక్కించే
మందలకే నిలయమయ్యె
ఏమాయెను నీ సంస్కృతి...కలదాయిక నిష్కృతి

షా పులు

నాడు

భరతనాట్య ప్రావీణ్యుల
కూచిపూడి ఆచార్యుల
నృత్యాలకు వేనోళ్లుగ
నివాళుల నర్పించిరి
సంగీతపు కడలి జిలికి
సుధారసము నందించిన
త్యాగ బ్రహ్మను కన్నతల్లి ది
ధన్యమూర్తుల పుణ్యభూమిది

నేడు

జ్యోతిలక్ష్మి వూపులకూ
కోతిగంతు గెంతులకూ
జోహారుల నర్పించెడి
మోహార్తుల వాసభూమిది
బాలమురళి కచ్చేరికి
బహుపల్చని సభ చేరును
అరగంటకు హాలు పిల్లి
అరుపులతో మారు మ్రోగు
ఏమాయెను నీ సంస్కృతి...కలదా యిక నిష్కృతి

తెలుగువాడ వెలుగువాడ
ధీమంతుల వారసుండ
తిక్కన్నల, నన్నయ్యల
శ్రీనాథుల పోతన్నల
వేమన్నల గన్నతల్లి
వేయికళల జీవగడ్డ
నిన్ను గన్న తెనుగుతల్లి
గతంకాస్త తిరిగిచూడు
మత్తుకళ్ళు తెరిచిచూడు
మరుగుపడిన నీసంస్కృతి
దుమ్ముదులిపి వెల్ల వేసి
లోకాలకు చాటిచెప్పు
లోపాలను దిద్దుకొనుము
లెమ్ములెమ్ము తెనుగోడా
నిదురలెమ్ము మొనగాడా.

దేశంకోసం

మా ముత్తాతల మహోన్నతాలూ
మా తాతల ఘనకార్యాలూ
కాళిదాసుతో మా సంబంధం
కృష్ణరాయలతో మా బంధుత్వం
గతించిపోయిన కళావైభవం
కవిపుంగవులు గానంచేస్తే
నే చూడనివన్నీ నాకెందుకనీ
నే నెవ్వరినో చెబితే మేలని
మనసువిప్పి నేమనవిజేసెదను
నమ్మండీ; నమ్మకపోండీ

వేంకటేశ్వరుని హుండీలోపల
వేలూ లక్షలు వెదజల్లేస్తూ
ఆకలిమంటతో అరచే నరునికి
విదిలించను నే నెంగిలిమెతుకులు.

కుంటివాడికొక పైసాయివ్వను
గ్రుడ్డివాడిని మొగమేనాడను

గుడిలోరాత్రికి కొబ్బరికాయలు
వందలసంఖ్యలో కొట్టించేస్తా

పంచభక్ష్య పరమాన్నాలతో
పండుగజోరుగ జరిపించేస్తా
ఘరానవ్యక్తుల నందర బిలిచి
వందలు పెట్టి విందులు జేస్తా
"మాదాకాళం" అడిగిన ముసలిని
కసరి కుక్కలా అరచి తరుముతా

ప్రాణాలిస్తా ప్రజాసేవకని
ఓటుకు వందలు చెల్లించేస్తా
పదవినిపొందిన మరుక్షణానే
పీల్చిపీల్చి మిముకాల్చుకతింటా
ఖర్చుపెట్టినది రాబట్టేందుకు
పార్టీరంగులు మార్చేస్తుంటా
అవకాశం ఇకరాదని తెలిస్తే
ఐదుతరాలకు ఆర్జించేస్తా

భార్యల సంగతి ప్రస్తావిస్తే
భారత నారీమణులంతా
ప్రపంచానికే మణిపూసలుగా
అభివర్ణిస్తూ ఆనందిస్తా.

తరచుగ వేశ్యాగృహాల్లో నన్ను
చూచిన మిత్రులు సూటిగ అడిగితే
మెలకువగా ముఖకవళిక మార్చి
వేశ్యోద్ధరణకు వెళ్ళితినంటా.

అధికార్లంతా లంచగొండులని
అదేపనిగ నేనరిచేస్తూంటా
నాపనిమాత్రం ఆగకూడదని
అతనికి లంచం నేనేయిస్తా.

దేవునిముందర అందర మొకటే
అన్నిమతాలూ చెప్పేదొకటే
కులమూ గోత్రం పురోభివృద్ధికి
గొడ్డలిపెట్టుగ నున్నదటంచూ
వేదికపై నేనుపన్యాసమును
గంటలతరబడి దంచేస్తుంటా
అయ్యాబాబూ ఆదరించమని
జీవనానికొక నుపాధి నిమ్మని
సాయంకోరిన నిరుద్యోగిని
నీకులమేమని నిలదీసడుగుతా.

భారసంస్కృతి ప్రపంచానికే
తలమానికమని పాడేస్తా
కళాసంపదకు ఆలవాలమని
అడుగకుండగనే అభివర్ణిస్తా
కళాపోషణకు కాణీయివ్వను
కావాలంటే ఉపన్యసిస్తా.

మనిషికి మనిషికి తేడాలెందుకు
వందల ఎకరాల్ ఒక్కడి కెందుకు
ఉన్న పొలాలను భూకామందులు
బీదాబిక్కికి పంచాలంటు
సంఘాల్ పెట్టీ సవాళ్లుచేసీ
దేశోద్ధరణకు దివిటీనంటూ
నా వందెకరాలను నలుగుర కిమ్మని
సలహాచెప్పిన సహృదయునకు
ముందుగపంచి బికారినయ్యే
మొద్దునుగాదని ముఖానచెబుతా.

కరువొస్తూనే చందాలెత్తీ
వరదొస్తూనే వందలుదండీ
భూకంపానికి వుండేల్బట్టీ
నా పెంకుటింటి నొక మేడనుచేస్తా.

ఐకమత్యమే మనకారాధ్యం
ఐక్యంకండీ సోదరులారా

అంటూ వేదిక అదిరేదాకా
ఊకదంపుడుగ ఉపన్యసిస్తా
మాయింట్లోమాత్రం పార్టీలన్నీ
వేరువేరుగా పనిచేస్తుంటాయ్.
నా అర్థాంగొక కమ్యూనిస్టూ
నా తమ్ముడు జనతాసభ్యుడు
అన్నేమో అటు టి.డి. పార్టీ
ఇంతవరకు నేనిందిరకాంగ్రెసు
ఇకముందేమో యిప్పుడు చెప్పను.
ఏలేపార్టీ యేదైనాసరి
అధికారం మాయింటిని వీడదు
ఆదర్శాలతో ఐశ్వర్యాలతో
కోటి మహాత్ముల కన్నతల్లియై
సద్వ్రతులతో సాధుపుంగవులతో
వేదాల్ పుట్టిన పుణ్యభూమియై
ప్రపంచానికే తలమానికయై
ప్రకాశించిన భరతమాతకు
తలవంపులుగా తనయులమైతిమి
అహంకోస మధికారంకోసం
దేశాన్నమ్మే ద్రోహబుద్ధులం
కోట్లసంఖ్యలో నను-చోంట్లం.

యువకుల్లారా, యువతుల్లారా
భావిభారత పౌరుల్లారా

మాతకు పట్టిన దుర్గతి మాన్పి
శక్తినిపొందీ శపథంచేసీ
స్వార్థంకోసం దేశాన్నమ్మే
శనిగాళ్ళంతా సమాధిచేసి
నీతులుచెప్పి గోతులుతీసే
గుంటనక్కలను కొరతలువేసీ
అమాయకుల్ని మోసంచేసే
అమానుషుల్ని అంతంజేసి
దేవునిపేరున దోపిడిచేసే
పాపుల్నంతా పాతరవేసి
అధికారంతో అహంభావముతో
అధర్మాలతో ధనదాహంతో
దేశగౌరవమును నాశంచేసే

ప్రజానాయకుల భరతంపట్టీ
మచ్చపడిన నీమాత వైభవం
ప్రపంచాన నీ పూర్వపు ఖ్యాతి
నిలబెట్టేందుకు నెలకొల్పేందుకు
నడుముకట్టుమోయ్
నడుపు ముందుకోయ్
భరతజాతికి పట్టిన దుర్గతి
బాపిందాకా నిదురపోనని
దీక్షపూనుకోయ్ ధీరుల్లారా
యువకుల్లారా యువతుల్లారా
భావిభారత పౌరుల్లారా.

రచయిత : శ్రీ బి. వై. నారాయణరెడ్డి

జననీ జనకులు : శ్రీమతి బుసిరెడ్డి లక్ష్మమ్మ, శ్రీ బుసిరెడ్డి చిన్నపరెడ్డి

జన్మస్థలం : కావలి, నెల్లూరు జిల్లా

విద్యార్హతలు : బి. ఎ., బి. యల్. (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము)
డి. యస్. డబ్ల్యు. (కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము)
డి. పి. ఇ. (మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము)
టాటా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్
సి. సి. డబ్ల్యు (బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము)

వృత్తి అసిస్టెంటు లేబరు కమీషనగారు ప్రభుత్వోద్యోగి

భిరుచులు : క్రీడలు, నాటక సంగీతాలు

రచనలు : ముద్రితాలు : ఎందరో మహానుభావులు (నాటకం)
నివేదన (గేయ సంపుటి)
సెలజాణ (నవల)

అముద్రితాలు : నిర్మల (నాటిక)
రేవడు (రేడియో నాటిక)
తోడుదొంగలు (నాటకం)